Газета Верховної Ради України

Голос України

№ 235—236 (2482—2483) ■ Вівторок, 19 грудня 2000 року ■ Ціна договірна

Гандболістки збірної України — віце-чемпіонки Європи.
Фото АП.

■ *1796 р. Помер Петро Рум'янцев-Задунайський, генерал-губернатор Малоросії в 1764-81 рр. При ньому ліквідовано залишки політичної автономії України, остаточно покріпачено селянство.*
■ *1871 р. Народився поет Микола Вороний.*
■ *1927 р. Закінчив роботу XV з'їзд ВКП(б), одним з рішень якого був курс на колективізацію. Результат — голод 33-го.*
■ *1941 р. Не стало письменника Валер'яна Підмогильного («Остап Шаптала», «Місто»).*

19 грудня

У нове століття — з новою філософією

Питання поставок енергоносіїв у Європу були однією з головних тем переговорів президентів України та Польщі Леоніда Кучми і Александра Квасневського в Одесі. Як заявив після закінчення зустрічі Л. Кучма, «Одесу обрано не випадково» для зустрічі президентів двох країн. За його словами, «сьогодні не тільки Україну та Польщу цікавить питання поставок енергоносіїв, а й усю Європу». Як повідомляє «Інтерфакс-Україна», обидва президенти мали можливість подивитися, що зроблено для будівництва нафтотермінала «Південний» і нафтопроводу Одеса—Броди—Гданськ.

А. Квасневський підтвердив: під час переговорів обговорювали насамперед питання постачання нафти і газу, а також проекти, що були запропоновані Росією, ЄС і Польщею. Польський президент зазначив, що Європа намагається знайти нові шляхи постачання енергоносіїв. При цьому, наголосив він, «Україна не повинна бути усунена від розв'язання згаданих питань». На думку А. Квасневського, «XXI століття повинно відрізнятися від XX тим, що нафтогазопроводи і телекомунікації мають не розділяти, а об'єднувати». «Це — нова філософія XXI століття», — додав він.

КЛЮЧ СВЯТОГО МИКОЛАЯ

Миколай, цей делікатний і добрий святий, приходить невидимо й нечутно, як уміють лиш офіцери небесних спецслужб, він приходить і залишає під подушкою кому іграшковий цифровий диктофон, кому бубликів в'язку, кому казку з картинками. Про те, що він приходив, можна здогадатися з виразу дитячих облич. Як на оцьому знимкові. Втім, це хитрий знімок. Бо на нім здається головним не центр композиції, а тло, ота стіна, обклеєна дешевими рекламними плакатами. А може, так здається лише через те, що нам важко зустрітися очима з хлопчиком. Бо ми призабули, куди поділи золотий ключик від дверцят, схованих за розмальованою стіною. А десь там — обіцяна Країна Чудес. Власне, якщо Святий Миколай і справді приходить, то лише для того, щоб нагадати про це нам — дорослим.

Фото Валерія ІНЮТІНА.
Чернігівська область.

Зберігає розсудливий тон

Читаймо «Голос» разом

Петро КІВШИК, народний депутат України першого і другого скликань, голова Полтавської обласної організації Аграрної партії України:

— Найбільший недолік нинішньої преси — невиправдані крайнощі, антагоністичні погляди на одні й ті самі факти, події. «Голос України» — одна з небагатьох газет, яка зберігає розсудливий тон, на її сторінках домінують зважені думки. До цього і прагнули ми, народні депутати, які у 1990 році приймали рішення про створення друкованого органу Верховної Ради. Відрадно, що з першого свого номера «Голос України» став справжньою трибуною гласності. Газета впродовж десятиліття залишається вірною своєму призначенню, не працює ні під які політичні сили, а тільки на зміцнення позицій рад, обраних народом.

Хотів би побажати «Голосу України» і надалі дотримуватися прийнятих від самого початку ідеалів. Творчому колективу з нагоди десятиріччя газети — бути завжди принциповими і відданими рідному виданню.

Не розділяти, а об'єднувати

У номер

Знову МВС, знову інцидент

Остання в нинішньому році та тисячолітті Погоджувальна рада голів парламентських комітетів, фракцій розпочалася, на жаль, з конфлікту. Лідер комуністів Петро Симоненко звернувся до Погоджувальної ради з проханням розпочати пленарний тиждень з інформації Міністерства внутрішніх справ України про інцидент, що трапився в неділю ввечері з народним депутатом Миколою Кравченком у Донецьку.

(Закінчення на 2-й стор.).

Варто «струснути» владу

Цілком очевидно: окрім питання зміни Конституції за результатами квітневого референдуму, ще одна українська тема починає всерйоз турбувати Парламентську Асамблею Ради Європи. Це — свобода слова. Розслідування справи зі зникненням Георгія Гонгадзе є для України гарною нагодою продемонструвати демократичність, відкритість, прозорість та справжню об'єктивність. Така думка голови підкомітету з питань преси Комітету з питань культури та освіти ПАРЄ пані Титті Ісохоокана. Вчора вона зустрічалася з українськими журналістами в Києві.

(Закінчення на 5-й стор.).

Мотиви зрозумілі

Київський міський голова Олександр Омельченко вважає, що керівництво Київської області «неадекватно» сприймає обгрунтування рішення столичної влади про приєднання до Києва передмість, повідомляє «Інтерфакс-Україна».

За словами О. Омельченка, сьогодні в Києві працює близько 120 тис. осіб з інших міст. З них більше половини — мешканці Київської області.

«Йдеться не про просте фізичне приєднання приміських районів до столиці, а про об'єднання промислового, виробничого та людського потенціалу», —уточнив мер.

АЕС закрити — чорнобильців забути?

100 ліквідаторів аварії на Чорнобильській АЕС пікетували будинок Ради Міністрів Криму.

Кримські члени асоціації "Пам'ять Чорнобиля" заявили, що влада не виконує своїх обіцянок із соціального захисту чорнобильців.

Нині на півострові проживає 10 тисяч ліквідаторів і осіб, відселених з зони зараження. Смертність серед них у 12 разів перевищує середні показники. В той самий час борги за компенсаційними виплатами чорнобильцям сягають дев`яти місяців. Наступного року очікується й урізання соціальних програм.

Я вам пишу...

Зібралися разом за обідом

Напередодні Міжнародного дня інвалідів до їдальні «Українські страви», що на проспекті Перемоги, прийшли незвичайні відвідувачі. В обстановці, що швидше нагадувала домашню, тут обідали інваліди війни. Таку благодійну акцію милосердя колектив, очолюваний завідувачкою Оленою Гринюк, організовує не вперше, постійно надає їм матеріальну і моральну допомогу. Інваліди заслужили такої уваги, адже вони — жива історія нашої Вітчизни — героїчно і мужньо воювали, піднімали з руїн рідну землю.

Є. СИНЯВСЬКИЙ, *заступник голови комітету інвалідів.*
Київ.

Стихія

Хай буде світло й телефон!

Електропостачання відновлено у більш як 60 відсотках сіл і селищ, що постраждали від недавнього стихійного лиха.

Водночас 1716 населених пунктів Вінницької, Одеської, Миколаївської, Кіровоградської та Черкаської областей лишаються без електрики. Окрім того не підключено 741 сільську телефонну станцію, **повідомляє «Інтерфакс-Україна».**

■ *У Харкові в рамках фестивалю «Мистецтво на межі століть» відкрито художню виставку «Сюрреалізм. Погляд у XXI століття».*
■ *Вихованці всіх дитячих будинків України до дня Святого Миколая отримають подарунки та власні фотографії від Всеукраїнського жіночого об'єднання «Дія».*
■ *Донецький металургійний завод планує до 2005 року зняти з експлуатації 6 мартенівських печей.*
■ *43 особи загинуло на підприємствах України за минулий тиждень.*

P. S.

Знову МВС, знову інцидент

(Початок на 1-й стор.).

Як повідомив Голова Верховної Ради Іван Плющ, до його приймальні в неділю ввечері зателефонував П. Симоненко і розповів про конфлікт між депутатом Миколою Кравченком та працівниками ДАІ. Після цього Іван Плющ мав розмову з міністром внутрішніх справ Ю. Кравченком. На прохання глави парламенту МВС надіслало до ВР спецповідомлення, в якому з'ясовувалися деталі цього випадку. За даними міліції, машина з працівниками ДАІ, в якій, зокрема, перебував начальник Донецького міського ДАІ, намагалася зупинити автомобіль «Нива», водій якого порушив правила дорожнього руху. Коли він зупинився, начальник Донецького ДАІ вимагав пред'явити документи. Коли затриманий пред'явив посвідчення народного депутата, його відпустили. На цьому інцидент, може, було б вичерпано, однак депутат заявив до МВС, що «працівники ДАІ намагалися підкинути йому пістолет Макарова з глушником».

І. Плющ звернувся до народних депутатів з проханням не перетворити обговорення цього питання в сесійний зал на «чергове шоу». Він запропонував у вівторок зранку заслухати офіційну інформацію МВС про недільні події в Донецьку і, за потреби, доручити з'ясувати всі обставини профільному парламентському комітетові.

Лідер соціалістів Олександр Мороз заявив, звертаючись до учасників Погоджувальної ради, що все це — «невипадкові речі». І запропонував розглянути на цьому тижні нову редакцію закону про вибори народних депутатів. Бо вибори до парламенту, на його погляд, можуть відбутися набагато раніше, ніж у 2002 році. Хоча в порядку денному сесії виборчого закону немає.

У вівторок парламент розгляне зміни до закону про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг (про касові апарати). Цей законопроект викликає значний резонанс та інтерес серед дрібних підприємців, які мають намір у день розгляду закону прийти до стін парламенту. Голова Верховної Ради Іван Плющ запропонував поставити це питання першим до порядку денного на вівторок. Цього ж дня депутати обговорять законопроекти про референдум АРК та місцеві референдуми, про материнство і дитинство, державну програму охорони та відтворення Азовського та Чорного морів, зміни до деяких законодавчих актів щодо соціальних пільг працівникам бюджетних установ. У середу та п'ятницю парламент обговорить зміни до низки економічних та податкових законів. У четвер депутати знову намагатимуться внести до порядку денного 6-ї сесії два законопроекти за підсумками всеукраїнського референдуму — про дострокове припинення повноважень ВР та зміни до закону про статус народного депутата щодо обмеження депутатської недоторканності.

Чи працюватиме парламент останній пленарний тиждень у цьому році в звичайному робочому режимі, чи знову розпаляться політичні пристрасті, стане відомо вже сьогодні зранку. Принаймні, О. Мороз заявив в інтерв'ю журналістам після наради, що оприлюднювати нові заяви чи касети він не збирається. Однак хоче отримати відповіді на вже поставлені запитання.

Юліана ШЕВЧУК.

Парламент не повинен підігрівати політичні пристрасті

Парламентська більшість зберігає можливість дискутувати у конструктивному руслі й здатна до виважених політичних рішень задля збереження стабільності в державі. Про це заявив на прес-конференції заступник Голови Верховної Ради Степан Гавриш. Він заперечив заяви, що парламентська більшість нібито розшарувалася чи розвалилася. Рішеннями, прийнятими минулого тижня, на думку С. Гавриша, парламент довів, що здатний виходити зі складних і кризових ситуацій. Адже функція ВР — не підігрівати політичні пристрасті, а забезпечити правове поле для розв'язання будь-якого питання, в тому числі й того, яке порушив у своїх заявах О. Мороз.

Степан Гавриш повідомив, що на Погоджувальній раді вирішено створити спеціальну робочу групу на чолі з заступником Голови ВР та за участю представників усіх фракцій і груп, напрацювати і прийняти до кінця 6-ї сесії у новій редакції закон про тимчасові слідчі комісії ВР.

Заява голови Служби безпеки України Леоніда Деркача, оприлюднена по телебаченню, має образливий для ВР характер — про це заявив С. Гавриш за дорученням глави парламенту і Погоджувальної ради. У ній в зневажливій формі тлумачиться діяльність усієї ВР. Використання таких фраз, що «ВР намагається знищити керівництво СБУ», що «депутати сьогодні не відповідально відносяться до своїх обов'язків» тощо не можуть бути пов'язані з діяльністю всього парламенту і передусім його керівництва.

Керівництву парламенту, за словами С. Гавриша, ще невідома позиція Президента до схваленої минулого четверга постанови ВР про відставку голови СБУ, міністра внутрішніх справ та голови Державної митної служби. Хоча, на його погляд, спроба звільнити всіх керівників силових відомств «є вкрай небезпечна для України».

Юліана ШЕВЧУК.

УТН-«Панорама» називається ретропрограма

Суб'єктивна думка оглядача

У цій історії огидне все. І те, що стоїть за зникненням Георгія Гонгадзе. І шанс особливо перейнятим свободою слова повторити долю свого колеги: тут не треба загадкових обставин, «випадково відредагувати» творчий процес десь у під'їзді можуть і «прості» хулігани. І профнепридатність (у кращому разі) правоохоронців, які безпрецедентно шукають і прецедентно не знаходять. І форма та зміст «милих бесід» начебто схожих голосів. І стрибок у репутації нашої держави — від просто однієї з найкорумпованіших у світі до прирівнення у статусі до «канібальського» племені. І позавчорашній чіткий натяк секретаря РНБО Євгена Марчука на те, кому вигідна вся ця історія. Ви не здивуєтеся, що В. Ющенкові і Ю. Тимошенко, коли врахуєте, хто автор «аналізу»? І я не дивуюсь: як би інакше «друзі» Євгена Кириловича відвели від себе критику Президента, якби не сфабрикували касети і на додаток майора в запасі (шкода, що генерал не сказав щирої правди: хто спровокував стихійне лихо над Україною? Напевне, скаже пізніше. І ми будемо знати істину в повному обсязі: град сфальсифікувала віце-прем'єр-міністр з ПЕКу, щоб списати на нього свою неготовність до зими)...

Одне слово, огидне все, що ми чуємо й бачимо в ці останні дні другого тисячоліття. Та мені особисто наймерзенніше інше — нудотний пафос завжди готових підтримати «генеральну лінію» начебто схожих на журналістів. Зрозуміло, вони виконують «фас». Як завжди: за інших часів, і за інших господарів. А що звикли рвати ланцюг, демонструючи відданість, то й тепер він бряжчить з екрана. Сторожові просто не вміють інакше.

Ось вони когось там шельмують. З начебто Першого. З начебто національного. Їй-Богу, якби була комуністкою, з розчулення цілувала б екран: не начебто — точно схоже на «Время». У махровий період застою. «В той час, коли все прогресивне людство, прокляті імперіалісти... Ми, радянські люди, не дозволимо...». А ці, до болю знайомі звороти, — з УТН-«Панорами»: «Тільки дурний, божевільний, сліпий і глухий може повірити у фальшивки... 10 років тому голодували за державність України, а нині проти неї... Істинним патріотам прикро за голодовку нинішньої молоді... Вони займаються шпигунськими іграми...» Зворушлива аналогія.

Справа не в тому, що ситим «панорамникам» не подобаються будь-які, тим паче шпигунські ігри з відмовою від харчів заради чужого їм принципу. Це можна ще якось пояснити. Але, очевидно, палке бажання не видатися сліпим і глухим, а то й божевільним у них відібрало пам'ять. Бо автори цих «шикарних» сюжетів забули, яким ми бачили з їхнього телефіру студентський протест десятирічної давності, коли наметове містечко на площі Жовтневої революції не «прописували» тодішні господарі. Цікаво, як іще через 10 років, дай Боже здоров'я глашатаям, виглядатиме їхня оцінка сьогоднішніх днів, якщо «сліпі і глухі» поміняються з «ясновидячими»? Хоча що тут цікавого?

Поплутають у нумерації двох стародавніх професій — і все: залишайтеся з нами.

Не виключено, що і свобода слова для Першого національного не зовсім зрозуміле поняття. Порожній, точніше, звук. У кого нема свободи, якщо у студії —повна воля: за периметром повідка? Вийти за межі вони не посміють, а отже, ніколи не дізнаються на власному досвіді, де «ще так вільно дихає» журналіст, як у «правовій і демократичній державі». У котрій, між іншим, останнє попередження: «відхаркати кров'ю за кожне написане слово» — найневинніші пустощі анонімa в арсеналі «гарантованого» нам обов'язкового захисту журналістів. Але тим, хто «не тупо, а від щирого серця», чим особливо пишається, повторює заготовлену «мудрість» з УТ-1, цього ніколи не взнати. І слава Богу. Для «істинних патріотів» це не потрібно. Журналістика в УТН-варіанті — найбезпечніша річ у світі.

Хоча тільки чому в УТН? Начебто демократичний журналіст Микола Княжицький на нібито незалежному ICTV чи начебто ще незалежніший В'ячеслав Піховшик у нібито ще демократичнішому «Епіцентрі» також проводять своє «журналістське дослідження». Для того, як мило пояснює М. Княжицький, «щоб нас не використовували». Ого, ще і як використовують, золотий мій «наївнику». Це засвідчує, навіть ваш, перепрошую, трохи скошений погляд. Репутацію все-таки оголити — це навіть не в нудисти податися. До речі, демонструючи дивну обізнаність із змістом деяких документів — іще до їх офіційного оприлюднення, — ви нарікаєте на недемократичного Головатого: звинуватив канал в оперативності. Якщо чесно, звинуватив у чомусь іншому. Цю різницю в поняттях вам могли б пояснити співведучі, котрі, за вашим поясненням, «повернулися в журналістику з органів». Але можу уточнити і я: стукстук, на що показав депутат, і професійне виконання обов'язків трохи між собою різняться, пане Миколо.

Нині модно проводити опитування на скандальну тему. 66% учасників чергового дослідження громадської думки показали: є ще «божевільніші», ніж думають на УТН. Ці люди ще й не такого чекають від влади. 41%, очевидно, просто глухі і сліпі — вони вірять у правдивість плівки. І лише 2,5% припускають, що правда переможе. Невже в нас так мало «дурних»? Оце ще найприкріше.

Людмила КОХАНЕЦЬ.

Акція протесту проти дезінформації у «справі Гонгадзе».

Київ, майдан Незалежності.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Заява депутатської фракції комуністів у Верховній Раді України

Суворе дотримання законності — єдиний вихід із політичного тупика

Резонансна політична справа, пов'язана зі зникненням журналіста Георгія Гонгадзе, в останні дні набула нових обрисів. До так званої кримінальної справи Олександра Мороза, оперативно заведеної владою нібито за наклеп про причетність до трагічної долі журналіста вищих посадових осіб держави, додався не менш волаючий сюжет. Йдеться про цинічне порушення законності з боку митників 8 грудня поточного року в аеропорту Бориспіль і, швидше за все, представників інших правоохоронних структур відносно «огляду» народних депутатів, що доставили в Україну документальні записи свідчень офіцера з охорони Президента в справі Гонгадзе — Мороза. При цьому була зроблена протизаконна і нахабна спроба перешкодити представленню надзвичайно важливих для з'ясування істини матеріалів.

Як показало обговорення даного питання у Верховній Раді України протягом усього робочого дня 12 грудня, у керівників правоохоронних органів цілком відсутні зрозумілі й аргументовані пояснення фактів грубого нехтування їхніми підлеглими Конституції та інших законів України. Особливо цинічно поводився глава МВС, який усіляко ухилявся від конкретних відповідей на прямі запитання народних депутатів про його особисту причетність до всіх цих темних і ганебних для нашої держави справ.

Незважаючи на неспростовні факти і переконливі докази порушень законності з їхнього боку, силовики поводилися на трибуні вищого законодавчого органу держави, як і раніше — поблажливо-зневажливо і винятково незалежно. Ця упевненість у вседозволеності і безкарності підкріплювалася підтримкою і круговою порукою з боку депутатських фракцій «Трудова Україна», СДПУ(о), «Відродження регіонів», «зелених», НДП, «Солідарність» і, природно, керівництва Верховної Ради. Тому вкотре доводиться констатувати, що вищий законодавчий орган країни пожинає плоди «оксамитової» контрреволюції, зробленої на початку року олігархами за вказівкою з Банкової, у результаті чого парламент перетворився у структурний підрозділ адміністрації Президента з «штампування» угодних їй законодавчих актів і постанов.

З волі державних горе-керівників, через повну зневагу Конституції і законів, злиття олігархічних кланів із владою, Україна знову опинилася в політичному тупику.

Фракція комуністів закликає всі здорові сили суспільства об'єднати свої зусилля і не допустити, щоб справа Гонгадзе, як і інші резонансні вбивства і загадковий відхід із життя ряду визначних політиків, у тому числі і наших товаришів — народних депутатів М. Мясковського і С. Драгомарецького, не залишилися нерозкритими і непокараними злочинами у новітній історії України.

Ми вимагали і вимагаємо всебічного і об'єктивного розслідування обставин зникнення журналіста Г. Гонгадзе з обов'язковим залученням до цієї справи матеріалів, оприлюднених О. Морозом. Під час проведення слідчих дій суворо і точно дотримуватися законності. Вважаємо, що всі посадові особи, які перебувають під підозрою на причетність до цієї кримінальної справи, на час слідства повинні призупинити виконання своїх службових обов'язків.

Необхідно негайно прийняти закон (подолати вето) про спеціальні слідчі комісії Верховної Ради України. Всебічно сприяти роботі тимчасової депутатської комісії з розслідування обставин зникнення журналіста.

Фракція комуністів у Верховній Раді України не раз попереджала, що правлячий режим не в змозі призупинити розгул організованої злочинності в країні, оскільки саме він насправді є нелюдяним, антидемократичним, протизаконним і аморальним. А значить, його необхідно замінити!

Петро СИМОНЕНКО, керівник фракції.

13 грудня 2000 року.

До відома народних депутатів України

Засідання секції «Український автомобіль» Всеукраїнського депутатського клубу народних депутатів України «Парламент» у Верховній Раді України відбудеться 20 грудня 2000 року о 18.30 у конференц-залі Київського регіонального центру Академії правових наук по вул. Пилипа Орлика, 3.

Засідання секції «Видавнича діяльність та засоби масової інформації в Україні» Всеукраїнського депутатського клубу народних депутатів України «Парламент» у Верховній Раді України відбудеться 19 грудня 2000 року о 18.30 у конференц-залі, кім. № 12, за адресою: вул. Грушевського, 18/2.

Добробут створюють самі

В агрофірмі «Маяк» Золотоніського району утримується 3200 голів великої рогатої худоби (зокрема 920 корів), 7 тисяч голів свиней, 4 тисячі курей, 200 бджолосімей. На 100 гектарів сільськогосподарських угідь виробляється тисяча центнерів молока і 208 ц м'яса. Сільгосппідприємство має ковбасний і маслоробний цехи, дві пекарні, олійницю, круподерню, а також п'ять фірмових магазинів. Річний прибуток — понад 1 мільйон 200 тисяч гривень.

Агрофірму «Маяк» очолює заслужений працівник сільського господарства України Микола Васильченко. Неординарна людина, пристрасний прихильник усього нового і передового, Микола Семенович за 20 років керівництва «Маяком» перетворив його з колгоспу-середняка на потужне агропромислове підприємство.

— Повірите — ніколи в житті не керувався принципом «якось воно буде», — каже М. Васильченко. — Тільки особистий досвід, прискіпливий розрахунок спонукали мене братися за нову справу.

Так було зі створенням кормової бази. Пів-України приїжджало в Піщану подивитися, як у силососховищах місткістю 20 тисяч тонн зберігається консервоване зволожене зерно кукурудзи.

Високотехнологічне кормовиробництво дало результати. За останнє десятиліття річні надої молока на фуражну корову сягнули п'яти тисяч літрів, торік — понад шість тисяч.

Сільгосптовариство за підсумками цього року має один з найкращих результатів господарювання в Україні. Урожайність зернових тут становить понад 54 центнери з гектара, кукурудзи — 101,2 центнера, цукрових буряків — 426. Міцна економіка «Маяка» дозволяє йому утримувати соціальну інфраструктуру села.

Як і всюди, в «Маяку» прагнуть якомога більше й якісніше вирощувати і виробляти і тим самим поліпшити добробут.

Васильченко каже: «Так буде!» І йому вірять.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

ВІД РЕДАКЦІЇ. Сьогодні Миколі Семеновичу Васильченку виповнюється 55 років. «Голос України» щиро вітає іменинника і зичить йому нових сил і snаснаги, здійснення мрій і бажань.

Акції

Світло дітям від військовиків

Своєрідний подарунок на День Святого Миколая отримали вихованці чотирьох шкіл-інтернатів, розташованих у зоні стихійного лиха — Котовську, Піщанську, Троїцьку та Чорнянську. Військові моряки встановили в цих навчальних закладах дизельні електрогенератори. Для цього двигуни, що зберігалися для використання в екстремальних ситуаціях, за наказом командира Західного військово-морського району ВМС України контр-адмірала Дмитра Украйця розконсервували і доставили у віддалені населені пункти. Тож тепер вони слугуватимуть дітям доти, аж поки не буде відновлено стаціонарне електропостачання.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеська область.

Борги

Геологи своє одержать

Геологорозвідувальним підприємствам України буде повернуто борг у розмірі майже 33 млн. гривень за роботи, що було виконано в рамках державного замовлення в 1995—1999 роках.

Нині геологи успішно виконують завдання з приросту корисних копалин. Очікується, що надходження за ці роботи до кінця року перевищать 300 млн. гривень, повідомляє «Інтерфакс-Україна».

Врятує світ... краса екстер'єру

У Києві відбулася міжнародна виставка собак усіх порід «Кришталевий кубок України-2000».

Більш як 1000 чотириногих конкурсантів змагалися за право називатися найкращою та найвихованішою собакою року, що минає.

Важко сказати, хто з учасників хвилювався більше — господарі чи їхні вихованці. Хай там як, а кришталевий кубок у номінації «Юний хендлер» поїхав до Дніпропетровська. Його виборов граціозний дует Каті Колісниченко та її сетера. Коли оголосили результати конкурсу, собака радісно стрибнув в обійми своїй господині й прогавкав щось на зразок: «От бачиш, Катю, я ж тобі обіцяв, що ми переможемо!».

На знімку: один з робочих моментів конкурсу.

Фото **Анастасії СІРОТКІНОЇ.**

Найперше — побороти рабів у своїх душах

Опозиція: точка зору

Колись російська інтелігенція переймалася двома запитаннями: Хто винен? Що робити? Відповідь на перше була простою. Залежно від політичних поглядів люди казали: винен цар. Чи бюрократія. Чи «інородці», «мазепинці» з поляками. Чи «жидо-масонська змова». Чи студенти з соціалістами. А от з другим запитанням виходило значно складніше. Що робити (окрім того, що, зрозуміло, знищити тих, хто винен) — уявляли погано.

На жаль, Україна, схоже, цілком успадкувала цю давню й не дуже добру традицію. Якщо ви послухаєте й переглянете сьогоднішні радіо й телебачення, прочитаєте тиражні таблоїди, то одразу довідаєтеся: винні ті, хто заважає Президентові проводити схвалений народом курс реформ, ті, хто паплюжить Л. Кучму в «Інтернеті» (саме на цю обставину звернули увагу автори знаменитого «листа 27 героїв»).

Отже, що робити, теж зрозуміло. Насамперед дати по руках усіляким опозиціонерам, які наважуються апелювати до якоїсь там міжнародної спільноти. А крім того, позакривати незалежні інтернет-видання (як раніше позакривали всі незалежні телей радіоканали, а сьогодні добивають останні незалежні газети).

І тоді, безумовно, «блага поллються широким потоком». І можна навіть здогадуватися, на кого саме вони поллються (хоч і нині ці люди аж ніяк не злидарюють).

Звичайно, однозначних і простих рецептів виходу зі складної ситуації немає. Але досі мені здавалося: щоб побороти той маразм, який діється навколо нас, Україні принципово потрібні (й, за великим рахунком, достатні, бо саме вони тягнуть за собою низку інших позитивних чинників) дві речі: свобода слова й незалежний суд.

Адже тільки свобода слова дає шанс аргументові розуму подолати аргумент сили. Тільки свобода слова дає суспільству нагоду осмислено обрати найоптимальніший шлях розвитку. Тільки через свободу слова реалізуються ідеали відкритої політики й контролю громадськості над владою. І тільки незалежний суд дає людині шанс захистити власну гідність і права. Тільки незалежний суд стримуватиме владу від зловживань, бо ця влада знатиме: суд завжди судитиме за законом.

(Закінчення на 8-й стор.).

! У номер

Донецьк

Мільйони — у піч

Став до ладу після капітального ремонту 160-тонний конвертер № 3 у ВАТ «Маріупольський металургійний комбінат імені Ілліча». Реконструкцію вартістю понад 25 мільйонів гривень повністю профінансовано з власних коштів підприємства. Із пуском відновленого агрегату комбінат додатково отримуватиме до 3000 тонн сталі на добу.

Ліна КУЩ.

Дніпропетровськ

Слухають висновки попереднього слідства

У Дніпропетровському обласному суді триває розгляд справи про замах, вчинений у жовтні минулого року в Кривому Розі. Повторне клопотання підсудних звільнити їх з-під варти суд відхилив і вирішив більше до цього питання не повертатися. Розпочалося судове слідство, повідомляє *наш власний кореспондент Микола НЕЧИПОРЕНКО.*

Спорт

Вагомий доробок на іспанській воді

Плавання. Валенсія. Чемпіонат Європи (25-метровий басейн). До золотої медалі на дистанції 200 м комплексного плавання ще одну таку само нагороду додала українській збірній на вдвічі довшій воді Яна Клочкова. Бронзову медаль на 1500 м вільним стилем завоював наш Ігор Червинський. У вагомому доробку збірної України — дві золоті, срібна і дві бронзові нагороди.

Відродження ери Турчина?..

Гандбол. Бухарест. Чемпіонат Європи. Жінки. Збірна України завершила цей турнір срібним призером. Напередодні старту наставник команди Леонід Євтушенко — послідовник видатного українського тренера зі світовим ім'ям Ігоря Турчина — казав, що успіхом для нас було б шосте місце, яке давало путівку на фінал чемпіонату світу. Але, як бачимо, наші дівчата значно перевиконали завдання, ставши віце-чемпіонками континенту. У півфіналі вони переконливо перемогли сильну й авторитетну збірну Росії — 28:24. А у фіналі українкам не вистачило лише 20(!) секунд до «золота». Вони виграваали в угорок — 26:25. Справа дійшла до овертайму. І збірна Угорщини — срібний призер Олімпіади в Сіднеї — виявилася вдачливішою — 32:30. «Бронза» — у росіянок.

Виступ збірної України можна вважати великим успіхом. То, може, почалося відродження «золотої» ери Турчина? Дай, Боже, щоб так сталося.

Вища ліга розширюється

Футбол. Днями відбулося засідання ради ПФЛ. Вирішили, що у вищій лізі в чемпіонаті країни виступатимуть 16 клубів, у першій — 18. Отже, по завершенні нинішнього турніру елітний дивізіон залишить одна команда, а поповниться він трьома клубами з першої ліги. Така само ротація відбудеться між першою і другою лігами.

Президент ФФУ Григорій Суркіс заявив, що жорсткими стануть вимоги до стадіонів.

Рада задовольнила прохання головного тренера збірної України Валерія Лобановського про перенесення (в інтересах головної команди) старту другого кола чемпіонату. Отже, 14-й тур призначено на 11 квітня. Фінішує чемпіонат 19 червня.

Наприкінці засідання перший віце-президент ФФУ, генеральний директор ПФЛ Олександр Бандурко, подякувавши усім, хто бачив його на посаді президента ліги, зняв свою кандидатуру. Олександр Іванович послався на велику завантаженість роботою у федерації.

Нового президента оберуть на конференції ПФЛ, яка відбудеться 22 грудня в Києві. А залишився один кандидат — перший віце-президент ФК «Шахтар» (Донецьк) Равіль Сафіуллін.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Фотофакт

У столичному Музеї гетьманства триває виставка відомого різьбяра по дереву з Тернополя Володимира Лупійчука «Звеличую козацтво».

Фото **Сергія КОВАЛЬЧУКА.**

Шанс аргументові розуму подолати аргумент сили

Святковий серпантин

Новотисячолітня казка в «Україні»

«До початку нового тисячоліття залишилося стільки-то днів». Такі фрази, що лунають по радіо й телебаченню, змушують прискорювати звичний темп життя. Всі справи завершити, все встигнути — така пульсує думка. І — вже із іншим, святковим, відблиском: як цікавіше й оригінальніше відсвяткувати, куди завітати? А які сюрпризи подарує місто дітям? А нам — зовні дорослим, що з таким самим нетерпінням чекають на ейфоричну епідемію веселощів новорічних днів? Мабуть, кожен згадує себе в дитинстві...

20 років головну ялинку України традиційно проводять у Національному палаці «Україна». Раніше чомусь боялися дітей. Переконав приклад Кремлівського палацу, що рік у рік давав притулок загальнорадянським Дідові Морозу та Снігуроньці.

Останні кілька років, як на смак маленьких гостей палацу, кожна нова ялинка краща за попередню. Завжди щось цікаве і нове. І справді, 1999-й зустрічали з космічними героями. Торішня вистава, яку відвідало більш як сто тисяч дітей, пройшла під знаком 2000-річчя Різдва Христового.

А яку казку розкажуть нам цього Нового року? З цим запитанням ми звернулися до народного артиста України, головного режисера-постановника найбільшої ялинки країни Бориса ШАРВАРКА.

— Хочемо, щоб мрії усіх дітей, котрі прагнуть побувати на головній ялинці, здійснилися, — каже Борис Георгійович. — А тому збільшили кількість вистав у палаці «Україна». З 28 грудня по 14 січня їх відбудеться півсотні. На кожну прийде близько чотирьох тисяч дітей і дорослих. Так, майже половина глядачів — дорослі. Тому ми маємо показати видовище, яке сподобалося б і дітям, і дорослим. Це складно, та в тому й полягає справжня творчість. Від неї митець одержує насолоду.

Глядачі, тільки-но переступлять поріг палацу, потраплять до казки: Дід Мороз і Снігуронька запросять до ігор, конкурсів і вікторин. А у фойє інше диво — виставка кращих робіт юних художників Київщини.

Про саму виставу розповідати не буду, все побачите своїми очима. Скажу лише: вона багата несподіванками, пригодами й чудесами. Ми вдалися до казок і персонажів, котрі вже стали класикою. Залучили популярних співаків та дитячі колективи. Близько тисячі артистів робитимуть цю чудову новотисячолітню казку.

Традиційно на одну з вистав, яку покажуть по телебаченню, завітає Президент, привітає юних глядачів зі святом.

Квитки на вистави, що відбудуться до Нового року, вже розкуплені. Невелика ціна — від 5 до 15 гривень —приваблює глядачів навіть з інших областей.

І, звичайно, солодким дарунком свята стане набір шоколадних цукерок львівського «Світоча».

Юлія НІКОЛАЙЧУК.

На фото Юрія ВЕНГЕРЕША: Борис Шарварко обіцяє чудеса і цукерки.

Споживча кооперація на порозі реформ

Як усе геніальне, ідея споживчої кооперації, розроблена минулого століття (1866 р.) ученими харківського університету, була на диво проста. Селяни об'єднуються в товариство, яке уповноважує своїх представників продавати в містах надлишок продукції, а на виручені кошти купувати необхідні промтовари. Це міг робити кожний сам. Але коли працювати, якщо кожного дня їздити до міста по сірники?

Споживча кооперація розквітла за часів столипінських реформ, під час непу. Ця система торгівлі живе вже більш як століття майже в усьому світі. Але радянська влада поставила її з ніг на голову. Пайовиків відправила на Соловки. Власність націоналізувала. Інтереси селян довірила виражати чиновникам. Як вони це робили, відомо. Деякі з цих «принципів» досі живуть і не дають змоги навіть цілком сучасним керівникам позбутися тяжкої ноші минулого.

Ще не так давно харківська споживча кооперація тріщала по всіх швах. Сотні магазинів ішли з молотка за безцінь, закривалися. А керівництво купувало дорогі іномарки, хороми у центрі Харкова, влаштовувало банкети на морському узбережжі. І все це начебто й не суперечило букві закону.

Але Харківщина, батьківщина світової споживчої кооперації, прагне відродити первісну ідею цього руху.

Нинішній голова Харківської облспоживспілки В'ячеслав Близняк запевняє, що все це вже в минулому. Хоча й визнає, що для подолання порочної спадщини треба зробити значно більше, аніж зроблено.

Проте вже перші спільні зусилля облспоживспілки, облдержадміністрації та облради дали відчутні результати. Вперше за останні роки майже вся районна кооперація закінчує рік з прибутком. Удвічі зросла кількість прибуткових підприємств. Бюджет отримає додатково більш як 20 млн. гривень. А може отримувати, за найскромнішими підрахунками, не менш як 40 млн.

...Місто Валки — один з найближчих до Харкова райцентрів. Район особливий, сільський, в якому майже 100 (!) сіл, багато з яких важко назвати сучасними, 10—15 дворів. Ще недавно там не ступала нога торгової людини. Як там старі люди виживали — одному Богу відомо. Тепер, кажуть, усе краще. Малими селами двічі-тричі на тиждень їздять автолавки. У селах, що більші, відкрито приймальні пункти сільгосппродукції, магазини. За неповний рік селяни здали в кооперацію продукції майже на 500 тис. гривень. Та й купити є що, від голки до будматеріалів. А захоче дід з бабою мати телевізор чи холодильник, то це ми миттю, запевняє голова райпо Ніна Мельник. «Покращання в нашій діяльності, — каже вона, —відбулися після того, як усі первинні організації стали самостійними юридичними особами, відродили не уявних, а цілком реальних пайовиків, нагальні справи яких ми й вирішуємо. Більшість із них уже отримала прибуток на вкладені паї».

У сусідньому Коломацькому районі місцева споживча кооперація, навпаки, прагне єднання. І також отримує чудові результати. На прилавках магазинів, які я бачив, асортимент товарів, як у міському універсамі. Кооперація в райцентрі не тільки мирно співіснує з приватною торгівлею, а й нічим їй не поступається щодо товарообороту. Величезні борги колишньої заготконтори погашено. Власне виробництво хлібобулочних, макаронних виробів, 25 магазинів, приймальних пунктів, кілька автолавок, 10 підприємств громадського харчування —усе це працює злагоджено і на єдину мету — не обійти увагою жодне село, жодного мешканця. І, чого зовсім не чекав почути, — старі люди віддають перевагу споживчій кооперації і з патріотичних міркувань: вони платять податки, а ми отримуємо пенсію!

— Недарма кажуть, що сільський житель нікому не потрібний, окрім споживчої кооперації. І справді, приватник не гнатиме за 40 кілометрів машину, щоб продати в далекому маленькому селі кілька буханців хліба чи коробку сірників, — веде далі В'ячеслав Близняк. — А ми це робимо й робитимемо, бо саме в цьому справжнє призначення споживчої кооперації.

Споживча кооперація володі поки що величезною матеріально-технічною базою. На Харківщині загальна сума основних фондів — 116 млн. гривень. Кооперація опікає, часто-густо собі на шкоду, не менш як півмільйона селян. Прагне оптимально реорганізувати своє господарство, відродити справжніх пайовиків, передаючи їм по праву їхнє майно. Починає серйозно, спираючись на досвід зарубіжних колег (а це 120 країн світу, цілий кооперативний альянс), підходити до створення замкненого циклу: обробити землю —виростити продукцію — заготовити її — реалізувати — купити товар. І це все — в «агресивному середовищі», як сьогодні підтримує тіньову еко номіку. В сусідніх областях Росії місцеві адміністрації з розумінням ставляться до сільської кооперації, дають їй пільгові креди ти, компенсують збитки. А наші виживають за принципом «пішла голота на вигадки».

За всі післяреволюційні роки делегати споживчої кооперації уперше збираються на свій з'їзд не за наказом згори. Гарна передумова для відкриття нової сторінки старої доброї історії.

Не упустити б шансу.

Микола КОСИЙ.

«Тикаферлюкс» нагадує: зима холодна, одягайте пальто...

Із 33 хутрових підприємств колишнього Радянського Союзу лише хутрофірма «Тисмениця» привабила іноземного партнера і утворила спільне українсько-нідерландське підприємство «Тикаферлюкс», яке нині утримує першість на ринковому просторі СНД.

Аби збагнути, що хутрове манто — це своєрідний витвір мистецтва, варто побачити, як воно народжується. Після спеціальної хімічної обробки, розпушування, шкурки розрізають на тоненькі смужечки, зшивають їх докупи і аж тоді моделюють із цих заготовок вбрання. Робота над одним манто триває не менше шести тижнів. Звідси й відповідна ціна, зорієнтована на споживачів більш-менш заможних.

Вироби від «Тикаферлюксу» (манто, накидки, шапки) — вбрання елітарне, розраховане не лише на товстий гаманець (амплітуда цін зорієнтована на різні статки), а передусім на тонкий смак. Це зовсім не те, що ми звикли називати шубою. Бо хутро — легке, еластичне, воно на диво комфортне, створює добрий настрій лагідним дотиком.

Спільне підприємство «Тикаферлюкс» було започатковане 11 років тому генеральним директором хутрофірми «Тисмениця» Богданом Дарчином. Нині він очолює «Тикаферлюкс» і продовжує працювати «для мами» як голова спостережної ради відкритого акціонерного товариства. «Вихід у Європу» започаткував нову революційну сторінку в історії старовинного ремесла.

— Нам пощастило з інвестором,— каже Богдан Степанович. — 24 січня 1989 року підписали договір, і одразу сюди пішли капітали, обладнання, технології, хімічні матеріали. Ми почали навчати наших працівників у Німеччині, на Мальті. Вони опановували нову політику: суворі дисципліну у виконанні всіх операцій — до секунди, до міліграма. Якось один робітник трохи скоротив процедуру обробки шкурок, і хоча на якості це не позначилося, німецький партнер розцінив це технологічне порушення як величезний гріх і змусив звільнити Володю, на навчання якого ми витратили 11 тисяч марок. Розглядали питання на засіданні правління, адже за нашими законами не так просто звільнити працівника. Спочатку — попередження, потім — догана, штраф. І так ми «боремося» вже багато років. Тому їздимо на «Запорожці», а вони — на «Мерседесах»...

Набір на «Тикаферлюкс» здивував бувалих кушнірів. Сюди не запрошували досвідчених робітників із «Тисмениці», бо вони за мірками німецького партнера вже... зіпсовані. Отже, запрошували молодих дівчат і хлопців віком до 26 років. Пропонували їм дуже прості тести: рівно розрізати ножем папір, вибрати серед 20 шкурок три однакові на колір (а однакових узагалі не буває, є лише схожі), зшити дві смужки докупи. Зарплатню вибраним дали пристойну. Здавалось би, жодних проблем не мало виникати. Та педантичні німці зовсім не взяли до уваги української ментальності. «Тикаферлюксові» дівчата мали неабиякий успіх, почали виходити заміж, повкапилися і в декретні відпустки. Партнер схопився за голову: що вони роблять? Рахунку в банку нема, автомобіля нема, а вони збираються дітей народжувати! А може, треба навчити дівчат, як користуватися запобіжними засобами? Закупили велику партію контрацептивів, роздали їх безкоштовно, але... кількість «лелек» не зменшилася. Нічого не вдієш —партнери «здалися». Двоє з них одружилися з українками, мають уже дітей і вивчають менталітет другої батьківщини на власному досвіді. Не можуть змиритися лиш із однією обставиною: необхідністю утримувати комірників і витрачати на них гроші. І взагалі: навіщо стільки замків? Хіба шкурки можуть ожити і втекти?

Відповідь на це запитання можна пошукати попід прохідними хутрофірм «Тикаферлюкс» і «Тисмениця», розташованих на одній території. Не встигнете наблизитися до фірмових магазинів, як вас схоплять за руку й потягнуть убік: «Паночку, панусю, візьміть шубу у мене, мені її видали на зарплатню, продам на 100 доларів дешевше»...

«Тикаферлюкс» застерігає: не вірте кушнірам-самоукам! Вони майструють удома і чіпляють фірмові ярлики. Хіба важко їх видрукувати? А заробітну платню на підприємстві отримують лише грішми.

— Мали ми проблеми із однією поважною панею з Києва. Поскаржилася, що «наше» манто пофарбувало їй шию у чорний колір. Довелося розіграти детективний спектакль. Щоб упіймати «продавців», ми порадили жінці покрутитися на тому самому місці і придбати ще одне манто. Адже ми не можемо підмінювати правоохоронні органи.

Пропонуємо кустарям торгові площі: нехай продають свої вироби цивілізовано й платять податки. Дарма! На жаль, і держава не захищає наш ринок. До нас привозять на кілограми дешеве, неякісне хутро, а законодавець мовчить. До того ж кустарі завдають шкоди довкіллю. Клаптики обробленого хімічними реактивами хутра потрапляють у землю, у водойми...

«Тикаферлюкс» імпортує високоякісну сировину (шкурки норки, чорнобурки, песця, соболя, куниці, фредки, ондатри) із Скандинавії, реалізує продукцію в Україні, Росії, Німеччині (п'ять відсотків). А моделювання — згідно з європейськими віяннями. Це не те хутро, яке ми звикли бачити. Його комбінують із кашемірами, нейлонами, фарбують у фантазійні кольори. Модниці хочуть мати з такого хутра сукні і костюми, «Тикаферлюкс» працює під замовлення, отож задовольнить і їхні смаки. Кожний може знайти те вбрання, що відповідає смакам і статкам. Ян Табачник і Крістіна Орбакайте замовили стрижену норку, а Марії Стеф'юк імпонує традиційне пухнасте хутро.

Зима — улюблена пора для хутровиків. А надто передріздвяні місяці, що спонукають оновити образ.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Варто «струснути» владу

(Початок на 1-й стор.).

Водночас пані Ісохоокана відмовилася дати оцінку нинішньому станові свободи слова в нашій державі. «Мета мого візиту в Україну — вислухати вашу думку про перешкоди, які ви маєте під час виконання своїх професійних обов'язків», — заявила вона журналістам. Візитерка повідомила, що нині готується відповідна доповідь, в якій буде дано оцінки і яка обговорюватиметься у Страсбурзі на початку наступного року. Тітті Ісохоокана висловила також сподівання, що буде змінено на краще українську законодавчу базу, яка регламентує діяльність мас-медіа.

Щоправда, народний депутат, журналіст Іван Бокій на це зауважив: «Я дуже хотів би, аби пані Ісохоокана мала б справжнє уявлення про стан свободи слова в Україні. Але, на жаль, вона його не має — інакше не сподівалася б на якісь нові закони». На думку Івана Бокія, законодавча база у нас достатня, але «ні закони, ні Конституція в цій країні не діють». «Свободу слова глушать усі структури, підпорядковані Президенту, насамперед через правоохоронні та податкові органи», — заявив народний депутат. Тому Рада Європи повинна «струснути» українське керівництво, але аж ніяк не виключати Україну з своїх лав, бо це буде покарання не влади, а українського народу, вважає Іван Бокій.

Голова фундації «Свобода слова» Катерина Зеленська навела приклади боротьби влади з місцевою пресою, яка насмілюється цю владу критикувати. Лише з початку грудня фактів цькування газет у різних областях налічується понад десяток. Про схожі проблеми говорили й інші представники мас-медіа. Водночас офіційні українські твердження про відсутність у нас будь-яких проблем зі свободою слова ніхто на зустрічі з представницею Ради Європи не підтвердив.

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.

Пристрасті розпалюються

Знову запущено реактор атомної електростанції у Темеліні (Чехія). АЕС, розташовану за 60 км від кордону з Австрією, було зупинено після спрацювання автоматичної аварійної системи внаслідок поломки насоса. Це вже четверта зупинка від моменту відкриття станції у жовтні нинішнього року. Інцидент стався через кілька днів після того, як канцлер Австрії Вольфганг Шуссель досяг домовленості з прем'єр-міністром Чеської Республіки Мілошем Земаном щодо проведення оцінки впливу станції на навколишнє середовище. Австрійський уряд і екологічні організації країни виступали проти відкриття Темелінської АЕС, бо вважають її небезпечною.

Фото АП.

Фіни критикують Київ

Реакція Заходу на закриття останнього реактора Чорнобильської АЕС загалом була позитивна. Однак у Фінляндії, скажімо, пролунала і різка критика стосовно методу виведення реактора з експлуатації.

Генеральний директор Центру спостереження за радіоактивним випромінюванням Юкка Лааксонен вважає: Україні не слід було заново вмикати третій реактор, коли було відомо, що його доведеться вимикати.

«Цей факт просто незбагненний, він таїть у собі величезний ризик, — заявив Юкка Лааксонен. — Ніколи раніше я не чув, щоб десь і колись запускали атомну станцію, котра перебувала б у такому стані. Адже було відомо, що в системі охолодження спостерігався витік...» Рішення про вмикання реактора мало суто політичний характер, вважає керівник центру. За його відомостями, українські фахівці, які відповідають за радіаційну безпеку, виступали проти такого кроку, «однак в Україні президент вирішує, на який ризик можна наражати людей. Він хотів провести церемонію закриття і він провів її». «Це суперечить усім нормам, що ними слід керуватися в питаннях діяльності атомних станцій...», — наголосив Юкка Лааксонен.

Марат ЗУБКО.

Гельсінкі.

А шведи також закривають реактор

До речі, того самого дня, коли в Україні зупиняли третій реактор ЧАЕС, шведський парламент вніс уточнення до програми згортання мережі атомних станцій в країні.

Більшістю голосів депутати ухвалили рішення: другий реактор АЕС «Барсебек» має бути виведено з експлуатації «до кінця 2003 року в разі дотримання встановлених умов». Останні полягають у тому, що необхідно зберегти обсяги виробництва енергії за рахунок збільшення потужностей станцій інших типів і програми заощадження. Спочатку парламент намічав закриття другого реактора на 1 липня 2001 року. А перший, як повідомляв «Голос України», було зупинено ще в грудні 1999-го. АЕС збудована на південно-західному узбережжі Швеції. Навпроти, через протоку Ересунн, розташована столиця Данії — Копенгаген. Датчани не один раз вимагали від шведів закриття цієї станції. Часом доходило навіть до серйозного загострення відносин.

Раніше Швеція активно розвивала атомну енергетику. В країні — 4 атомних електростанції з 12 реакторами, що забезпечують 51 відсоток потреби в електроенергії. Однак згідно з підсумками референдуму 1980 року і рішенням парламенту до 2010 року всі АЕС мають поступово закрити.

Василь МАРТОВ.

Стокгольм.

Відчути себе щедрим...

Цю можливість напередодні Різдва надано в Німеччині всім громадянам. Впливова газета «Франкфуртер рундшау» проводить акцію, суть якої можна сформулювати приблизно так: «Кожному біднякові — різдвяний подарунок». Газету підтримали всі без винятку політичні партії, виділивши 3,5 млн. марок для мешканців будинків престарілих. «Відчуйте себе щедрими — поділіться шматком різдвяного пирога з тими, хто його не має!» — закликають засоби масової інформації, доброчинні організації, церковні громади.

Нещодавно вчені Німецького союзу з питань громадського і приватного забезпечення провели низку досліджень і дійшли висновку, що «цілковита бідність» (у розумінні незастрахованого виживання) в Німеччині майже не трапляється. Ідеться лише про «відносну бідність», у стані якої перебуває 10% населення. Проте в договорі соціал-демократів і «зелених», які прийшли до влади 1998 року, зазначено: «Боротьба з бідністю — головне питання політики правлячої коаліції». Отже, бідність у багатій Німеччині все-таки існує?

Міністр із соціальних питань Вальтер Рістер заявив: хоча одне з основних завдань уряду — зробити країну стійкою проти бідності, однак для цього треба ще провести спеціальні дослідження. Бо є такий вид бідності, який «одразу й не розпізнати».

Міністерство з питань сім'ї спробувало все-таки його розпізнати, дослідивши... комунальні заборгованості. Йдеться про несплату за квартиру, електрику, опалення, воду, газ, а також медичне страхування. З'ясувалося: заборгованості протягом останніх 6 років зросли більш як на 30%. Це означає, що 7% родин неспроможні розраховуватися за спожиті блага, які аж ніяк не розкіш, а життєва потреба. Борг становить 2,8 млн. марок. Більшість боржників — із східних земель. Рік тому їх було 290 тисяч осіб, тепер — 870 тисяч. А на заході країни кількість боржників зменшилася з 2,1 млн. осіб до 1,9 млн.

Найбільш вразливі люди у віці від 30 до 40 років. Перша причина їхнього краху, вважають дослідники, — розлучення, внаслідок яких багато хто залишається без засобів до існування. На другому місці — безробіття. У східних землях додається ще й третя причина: чимало громадян колишньої НДР мешкало в будинках, які належали раніше іншим власникам. Після возз'єднання власники зажадали з пожильців орендну плату за розцінками вже нової держави, а дехто — й за колишнє проживання. Такі суми багатьом виявилися не по кишені.

Уряд спробував знайти вихід. Прийнято закон про допомогу громадянам, які опинилися в екстремальній ситуації. Він передбачає різні заходи — від сплати частини боргів до надання житла у притулках для бездомних. Однак закон не спрацьовав. Адже боржників стає дедалі більше, а надання їм допомоги коштує дедалі дорожче. Та й багато з тих, хто втратив житло, вважають за краще залишитися на вулиці, кидаючи виклик суспільству, аніж зазнати найжахливішого, за німецькими вимірами, приниження, оселившись у притулках. Хоча нічим особливим останні не вирізняються: звичайнісінькі квартири у блокових будинках. Слід зазначити, що ніхто в Німеччині без засобів до існування не залишається. Закон про соціальну допомогу, згідно з яким ті, хто втратив роботу, щомісяця отримують 600 марок, спрацьовує неабияк. Цих коштів вистачає на харчування, купівлю недорогого одягу і побутових дрібничок. Та німці, які потрапили в якусь халепу, щосили намагаються не переходити на «соціал», бо найчастіше — то прямий шлях на «дно» і вибоврсатися звідти набагато складніше, ніж туди потрапити.

На передрізвяній вечірці, куди мене було запрошено, гостям після коктейлю запропонували взяти участь у лотереї. На виручені гроші один із доброчинних фондів мав закупити різдвяні подарунки для... бродяг: в'язані шапки, теплі шкарпетки, шарфи, продуктові набори. І роздати їх просто на вулицях. Конкретні ціни на лотерейні квитки не встановлювали — хто скільки може, стільки й платить. Не скупився ніхто. Та й лотерея була безпрограшна. Кожний дарувальник обов'язково одержував сувенірчик на згадку про свій благородний вчинок: червоне плюшеве сердечко, світлячий брелок або значок з усміхненим личком...

Валентина ПИСАНСЬКА.

Франкфурт-на-Майні.

Хроніка. Факти. Події

Вашингтон

Генерал Пауелл про зовнішню політику США

Наступний держсекретар США Колін Пауелл розповів про цілі зовнішньої політики нової американської адміністрації. За його словами, головний акцент, як і раніше, робитиметься на співробітництві із союзниками Америки. Жорсткішою стане позиція Вашингтона щодо Іраку, бо Багдад не виконав зобов'язань, які він узяв на себе після війни в Перській затоці, й тому буде змушений зробити це під тиском санкцій. Торкаючись відносин з Китаєм та Росією, Пауелл заявив про наміри співробітничати з обома країнами. «КНР і Росія не є ані нашими ворогами, ані стратегічними партнерами, а державами, які ще тільки шукають свій шлях». Нова адміністрація має намір так само продовжувати активну політику США на Близькому Сході. Основою для процесу мирного врегулювання в регіоні стане турбота про безпеку Ізраїлю, наголосив Пауелл.

Єрусалим

Переговори можуть відновитися

Лідер палестинців Ясір Арафат заявив про можливість відновлення близькосхідного мирного процесу. За його словами, на початку тижня ізраїльська та палестинська делегації можуть виїхати до США, щоб під час роздільних зустрічей з представниками американського уряду обговорити доцільність проведення прямих мирних переговорів на найвищому рівні. Прем'єр-міністр Ізраїлю Ехуд Барак підтвердив, що сторони зараз докладають зусиль для реалізації цього плану. Проте Барак підкреслив: про конкретні домовленості казати поки що рано. Тим часом на територіях Палестинської автономії тривають сутички ізраїльтян та палестинців.

Тегеран

Заарештовано відомих реформаторів

В Ірані заарештовано двох найвідоміших у країні реформаторів. Ветерана іранської політики Іззатуллу Шахабі та лідера студентського руху Алі Афшарі було взято під варту в революційному суді Тегерана, куди їх викликали для давання свідчень з приводу нещодавнього виступу на мітингу. Раніше Іззатулла Шахабі не раз заявляв, що влада намагається позбавити його свободи.

Приштина

Унаслідок заворушень загинуло дві особи

На півночі Косово під час заворушень загинуло дві особи. За повідомленнями військовиків, кілька груп сербів атакували пост міжнародних сил. Шістьох солдатів тимчасово захоплено як заручників. Крім того, учасники заворушень підпалили машини КФОР, а потім влаштували мітинг протесту перед одним із будинків, що використовується міжнародним контингентом. Бельгійським солдатам довелося відкрити попереджувальний вогонь. Через нез'ясовані поки що обставини дістали поранення двоє учасників заворушень. Згодом один з них помер у лікарні, а другий — від серцевого нападу.

Берлін

Арешти нацистів тривають

У містечку Ліндхорст у німецькій федеральній землі Саксонія-Анхальт поліція розігнала збіговисько правих екстремістів нацистського спрямування. Більш як 120 бритоголових молодиків порушували тишу та спокій громадян. Останні змушені були звернутися по допомогу до влади. При появі поліцейських неонацисти забарикадувалися в одному з приміщень. Близько 20 з них заарештовано.

За повідомленнями кореспондентів "ГУ" та зарубіжних інформагентств.
Фото АП.

Перемога важка і трудова

Вперше в Україні колектив шахти «Червоноармійська-Західна» № 1 за неповний рік видобув 4 мільйони тонн вугілля

Четвірка з шістьома нулями: успіх один на всіх

З цією приємною звісткою гірники піднялися на-гора 13 грудня о 13 годині. Овіяна забобонами цифра виявилася щасливою для цього колективу. Удача обирає насамперед невтомних роботяг і рекордна позначка — заслужена нагорода за працю.

Символічну брилу вугілля з цифрою «4000000» бригадир гірників очисного забою дільниці № 2 Валентин Артюхов вручив голові правління ВАТ «Вугільна компанія «Шахта «Червоноармійська-Західна» №1» Леонідові Байсарову просто на майданчику клітьового комплексу. Начальники дільниць №2 та № 3 Віктор Нікітін та Анатолій Хаванський, бригадири дільниць №3, № 4 та № 7 Геннадій Іванов, Володимир Бредихін та Олександр Ляшок, які щойно піднялися на поверхню, не приховували радісних посмішок.

Не менш приємнішу новину повідомив бригадир прохідників Костянтин Березка, продемонструвавши символічний погонний метр гірничих виробок: на підприємстві поставлено рекорд проходки — 20,5 кілометра з початку року!

Шахта «Червоноармійська-Західна» № 1 — одна з наймолодших в Україні: наприкінці грудня їй виповнюється десять років. Втім, на послаблення через такий юний вік підприємство, яке вже кілька років є одним із кращих і стабільно працюючих в галузі, не сподівається. Проектну потужність було встановлено на рівні 2 мільйони 100 тисяч тонн на рік, і вже 1998-го шахта подолала цей рубіж і вийшла в лідери. Цього року колектив одним із перших в галузі досяг позначки мільйон тонн і першим видобув двох- і трьохмільйонну тонну вугілля. А видавши чотирьохмільйонну, остаточно поставив крапку у суперечці про кращу шахту. Номер один у назві, як-не-як, зобов'язує.

На короткому мітингу з нагоди трудової перемоги — оскільки тут звикли цінувати кожну хвилину — начальник дільниці № 3, кавалер знаку «Шахтарська слава», заслужений шахтар України Анатолій Хаванський запевнив, що чотири мільйони — не межа: «Гадаю, наступного року ми збільшимо видобуток».

Звідки така впевненість? Справа в тому, що підприємство — перше в галузі не лише за обсягами видобутку і проведенням гірничих виробок, а й за іншими показниками, наприклад, рівнем рентабельності (за підсумками 2000 року, очікується, він становитиме 47 відсотків), собівартості тонни готової продукції та деяким іншим. Все це — результат впровадження сучасної гірничої техніки, раціонального використання фінансових і матеріальних ресурсів, високої трудової й технологічної дисципліни. І, звичайно, налаштування всього колективу на успіх.

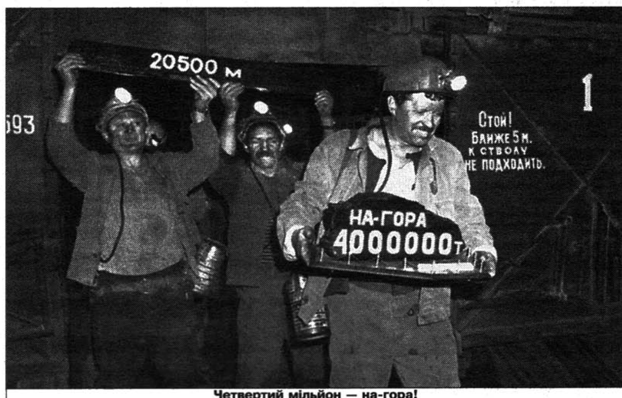
Найбільший внесок в досягнення 4-мільйонного рекорду: дільниці № 2 (начальник Віктор Нікітін, бригадир гірників очисного забою Валентин Артюхов) — 914,5 тисячі тонн;

дільниці № 3 (начальник Анатолій Хаванський, бригадир Геннадій Іванов) — 885,9 тисячі тонн;

дільниці № 7 (начальник Олександр Климов, бригадир Олександр Ляшок) — 762,5 тисячі тонн.

З початку року пройдено більш як 20 кілометрів гірничих виробок, у тому числі кращими бригадами:

Івана Гамаги — 2484 метри,
Анатолія Хави — 2113 метрів,
Костянтина Березки — 2337 метрів,
Євгена Івженка — 2420 метрів,
Віктора Лисненка — 2130 метрів.

Четвертий мільйон — на-гора!

Є привід пишатися тим, що ти — шахтар

За кілька років на «Червоноармійській-Західній» склався працелюбний, дружний колектив. Середній вік її працівників — 36 років. Важка шахтарська праця — для молодих, здорових і чесполюбних.

Згодна, нині не ті часи, коли до шахти хлопців вабила романтика професії. Тепер на перше місце висуваються матеріальні стимули. І тут треба віддати належне керівництву підприємства: заробітна плата на шахті — вчасна і гідна винагорода за відмінну роботу.

За підсумками року середньомісячний заробіток одного працюючого перевищить 1000 гривень, тоді як у плані було закладено суму вдвічі меншу. Якщо зважити на те, що загалом на шахті працює 5,5 тисячі осіб, то щонайменше таку кількість родин Червоноармійська, а також кількох сусідніх міст і селищ (на роботу гірників доставляють автобусами іноді за 50—60 кілометрів) мають стабільний доход і міцно стоять на ногах.

Відповідним чином оцінюється нелегка праця підземних робітників. На шахті розроблена і діє система прогресивного преміювання, яка дає змогу винагороджувати за високі показники видобутку і проходки. Тому цифри —дві, три і навіть чотири тисячі гривень навпроти прізвищ, скажімо, найкращих гірників очисного вибою — гідна винагорода і стимул до того, щоб зберігати високий темп. А ще — привід пишатися тим, що ти — шахтар.

Завтра — це всерйоз і надовго

Чесно зізнатися, якоїсь миті засумнівалася: а чи варто оприлюднювати цифри заробітків на передовій шахті і чи не спричинить це роздратування у гірників з інших регіонів, де часом ціле вугільне об'єднання видобуває палива за місяць менше, ніж одна дільниця на «Червоноармійській-Західній», і де багатомісячна заборгованість у зарплаті — явище звичайне? З другого боку, для всіх працівників галузі є єдина тарифна сітка, а остаточні суми заробітків не в останню чергу — показник рівня організації виробництва.

Бригадир гірників очисного вибою Валентин Артюхов переконаний, що в досягненні 4-мільйонної позначки левова частка заслуги незмінного впродовж десяти років керівника підприємства Леоніда Байсарова, котрий вирішує складний комплекс проблем, з якими пов'язаний видобуток вугілля. А сам голова правління відзначає підтримку, що шахту підтримували і підтримують Донецька обласна державна адміністрація, Міністерство палива й енергетики, Кабінет Міністрів України. В рамках Закону України «Про спеціальні економічні зони і спеціальний режим інвестиційної діяльності в Донецькій області» на підприємстві реалізують два інвестиційні проекти, кінцевою метою яких і має стати збільшення обсягів видобутку вугілля та зменшення його собівартості.

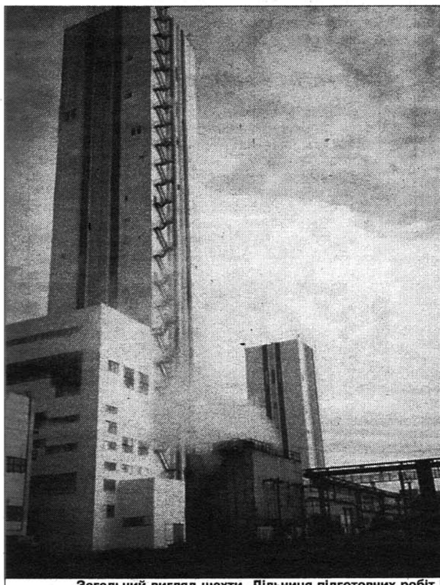
У червні цього року з метою розвитку структури управління, підвищення якості товарної продукції — вугільного концентрату, залучення зовнішніх інвестицій для розвитку виробництва з ініціативи Мінпаливенерго та обласної держадміністрації на базі шахти та центральної збагачувальної фабрики «Чумаківська» створено вугільну компанію «Шахта «Червоноармійська-Західна»№1».

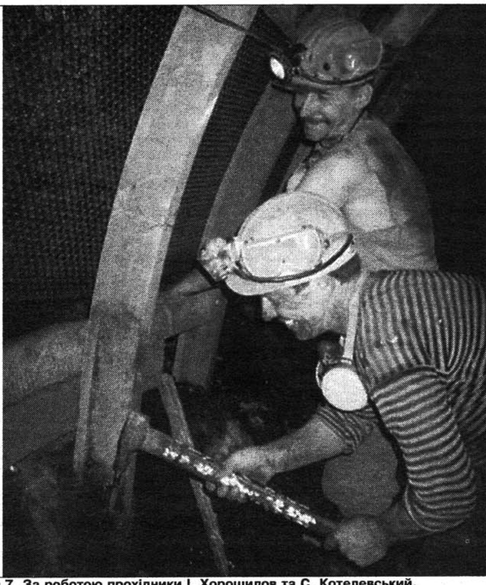
— За десять років на шахті склався чудовий колектив, — каже Леонід Байсаров.— Цифра 4 мільйони тонн — підсумок роботи всіх, але це заслуга не лише нашого трудового колективу. Це результат продуманої і зваженої політики і на рівні регіону, і Мінпаливенерго та уряду. Завдяки додатковій емісії акцій ми отримали змогу залучити 115 мільйонів гривень для розвитку виробництва і упевнено дивимося в завтрашній день.

Залучені кошти передовсім призначені для будівництва нового повітроподавального стовбура. Адже така інтенсивна робота змушує думати, по-перше, про перспективу, по-друге, про безпеку шахтарської праці. До речі, три останні роки шахті присуджують перше місце серед промислових підприємств області в огляді-конкурсі на найкраще вирішення питань охорони праці, який проводить Донецька облдержадміністрація.

Добра слава про «Червоноармійську-Західну» №1 давно вийшла за межі міста. І не лише через відмінну роботу гірників, а й завдяки великомасштабним соціальним програмам. Підприємство справно поповнює податками місцевий бюджет, утримує чотири відомчі дитячі садки, палац культури, два гуртожитки, пансіонат, базу відпочинку. У серпні цього року, напередодні професійного свята, завершено будівництво 80-квартирного житлового будинку в Червоноармійську та методичного центру Християнської просвіти, аналогів якому в країні немає. А створений на шахті добродійний фонд «Надія» щороку надає адресну допомогу більш як 40 тисячам мешканців регіону. За правом сильного підприємство вважає за свій обов'язок підтримувати тих, кому нині важко.

І на завершення — такий факт. Акції останньої емісії мали попит не лише у потенційних інвесторів, а й у гірників. Багато хто з них виявив готовність вкласти в цінні папери власні заощадження, які були б використані для розвитку шахти. Крок, на який здатна лише людина, залізно впевнена в завтрашньому дні рідного підприємства.

Загальний вигляд шахти. Дільниця підготовчих робіт № 7. За роботою прохідники І. Хорошилов та С. Котелевський.

Ліна КУЩ.

Рекорд проходки — 20,5 кілометра з початку року!

Захист ринку — проблема найперша

Віктор Петрович ПОПОВ — президент концерну «Чексіл». Саме того, де понад 5 тисяч чернігівських текстильників виробляють майже 100 відсотків українських вовняних тканин, більше половини яких експортують у США, Німеччину, Італію, Францію, Канаду, Швецію, Іспанію, Росію.

— Як сталося, що лише лічені підприємства легкої промисловості працюють нині в Україні?

— На жаль, легка промисловість майже загинула, хоч була добре розвинена, готова для активної роботи і забезпечувала населення необхідними товарами. Цього було достатньо для перехідного періоду, бо ж мали головне — добротну, високотехнологічну продукцію. Якщо і відставали від авангарду моди, не використовуючи вишуканої фурнітури, елегантних гудзиків і сучасного прикладу, то такі дрібниці легко надолужити, запросивши кількох дизайнерів і купивши додатки. Натомість відкрили кордони, віддали ринок і підкосили всі наші підприємства, огульно втратили все добре і корисне, напрацьоване за багато років. Загинуло, не отримавши в скрутну годину державної підтримки та розуміння, все, що їх зв'язувало, об'єднувало, вело вперед: інститути, будинки моделей, творчі заклади та колективи. Молода держава свою політику повела в руслі суто політичному, а стосовно виробництва спрямувала зусилля лише на збирання податків, позбавивши бюджетної підтримки та опіки тих, хто ці податки створює.

— Зате ринковим відносинам дорогу відкрили.

— Не відносинам і не дорогу — ворота розчинили навстіж. Туреччина стала основним постачальником готового одягу, а Італія — тканин. Трактуючи «човників» як рушійну силу ринкової економіки, забуваємо або навмисне не помічаємо, що, ставши першими жертвами скорочення робочих місць, вони нині жваво сприяють цьому процесу вже в геометричній прогресії. Завозять в Україну аж ніяк не добротну продукцію, навіть не модну, а просто показну — таку, що впадає у вічі. Дешеву, бо сировина низькосортна, і якість — лише б до базару довезти. І шиють там здебільшого кустарним способом, у підвалах, тож і витрати на технологію мінімальні. Україна нині, даруйте за грубість, наче велика помийниця, куди сплавляють не лише «секонд-хенд», а й планово знецінені виробничі стоки — сезонні залишки непроданої продукції. Перші — речі вживані, та подекуди хоч якісні, другі ж — просто непотріб.

— На те й конкуренція, щоб активізувати процес.

— Це якщо чесна і цивілізована.

Основною турботою держави має бути захист внутрішнього ринку. Проте на різних рівнях — від міської адміністрації до Президента, Верховної Ради та Кабміну — це питання залишається нерозв'язаним. Нема щоб чітко визначитись, яку продукцію і скільки ввозити, а який сегмент ринку залишити власному виробникові. Ми ж ввозимо свою продукцію в інші держави лише по квоті. То чому у власній державі немає квоти для власної ж продукції? «Чексіл» експортує тканини в різні країни і скрізь ми конкурентоспроможні. Більше того, там ми конкурентоспроможні у виробництві якісної продукції, а в себе на батьківщині — ні. Бо конкурент завозить продукцію такої низької якості, яку ми не можемо, та й не хочемо, виробляти.

А чого варта практика розмитнення? Податкова інспекція не бачить або ж не хоче бачити, що, завозячи в Україну тканини вартістю, наприклад, 10 доларів за метр, ділки декларують ціну всього 2 долари. Замість 2 доларів податку збирають 40 центів. Держава втрачає понад півтора долара на кожному метрі, а власного виробника автоматично робить на цю ж суму неконкурентоспроможним. Ми не можемо перекрити таку різницю — великі виробничі витрати. Великі приміщення, значна кількість працюючих, відповідний робочий ритм.

Незалежні експерти, досліджуючи ринок, виявили, що ціна ввезеного в Україну товару, зафіксована польською митницею, в багато разів вища, ніж та, що фіксує митниця українська. Дві третини товарів, які продаються в нас на ринку, не мають жодних ознак приналежності будь-якому виробникові. У тіньовому секторі здійснюється 80 відсотків продажів. Тож головне, про що мають почути і над чим замислитись владні структури, це захист ринку!

Маємо вдосталь прикладів, як це робиться за кордоном. Бо коли американська фірма пошила в нас партію пальт і ввезла їх, цим зацікавився сенат США, прислав в Україну представника для збору офіційної інформації і відразу ж запровадив квоти. Вони донині існують. У нас джерел інформації багато, вони некомпетентні, і не те що прогнозу й регуляції — чіткої картини ринку немає.

— У вас є пропозиції?

— Потрібен терміновий і надійний заслін. Ним може бути державний комітет або міністерство захисту ринку. Існуючий Державний комітет легкої промисловості має інші завдання, до того ж час від часу скорочує штат, наче проблем у галузі поменшало.

Парадоксально, але антимонопольний комітет у нас є. Орган, безумовно, потрібний і корисний. Та про монополію рано турбуватись. До монополії ще як до зірок, а захист ринку — потреба найперша. Суперечка про те, знизити чи підвищити податки, видається на тлі сказаного неактуальною. Не в тому річ, скільки платити податків — 33 чи 23 відсотки. В три чи тридцять три фонди. Це нічого не вирішує. Вирішальним є те, дадуть чи не дадуть нам працювати.

— Яким же чином вам удається вирішувати внутрішні проблеми «Чексілу»?

— Нині ми динамічно розвиваємося і за 10 місяців року сплатили до бюджету понад 17 мільйонів гривень податків, при тому, що всі підприємства легкої промисловості сплатили 175 мільйонів. Задля цього довелось докорінно змінити світосприйняття, збагнути, наскільки різниться робота в ринкових умовах від роботи в умовах планової економіки.

На жаль, далеко не всі працюючі на підприємстві змогли це зрозуміти. Зміна ментальності — процес тривалий, тим більше у великому колективі. Бо якщо ти вів переговори, дивився партнерові у вічі, уклав контракт, то відповідно і відчуваєш відповідальність. А якщо ні... Найскладніша проблема — наш світогляд, уявлення про навколишній світ, про власне в ньому місце і відповідальність за те, що повинен зробити, і витрати, які при цьому будуть. Не можемо скласти справжню ціну на продукцію, бо не знаємо, не вміємо визначити, які витрати належить мати при її виробництві. І виходить, що там, де в нас працює 10 чоловік, в Італії працює двоє. Ми в одну або дві — вони в чотири зміни. Енергію економлять, кошти швидше обертаються.

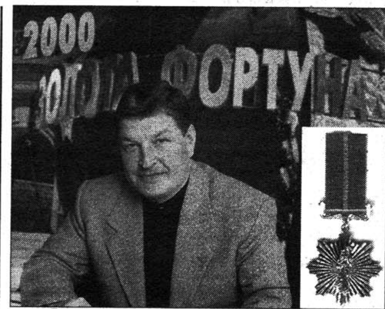
Ми на «Чексілі» впритул підійшли до комплексної комп'ютеризації управління виробництвом. Це програми вартісні, але такі, що озброять керівників управлінською інформацією в режимі реального часу. І висновок, наскільки і в який бік реальні результати роботи відрізняються від запланованих, буде робити на основі інформативної бази машина, а не персоналії. Запроваджуємо систему стандартів ISO 9000. Нормативів, передбачених ними, дотримуємося давно, проте система допоможе не лише команду видати у виробництво, а й простежити її виконання, зробити висновки, дати рекомендації, тобто зробить наше виробниче життя справді якісним. Не кажучи вже про якість продукції.

— Є на це кошти?

— Покажіть мені колегу — керівника підприємства галузі, в якого вони є. Та щоб зберегти конкурентоспроможність, необхідно не лише модернізувати існуюче, а й придбати нове обладнання, яке забезпечить безперервні, автоматизовані цикли окремих ділянок виробництва. Зробили ми цього року ривок від нульової точки. Це одиничний сплеск, і далі такої динаміки не буде. Немає не лише на «Чексілі» — в усій Україні нема фінансових можливостей для подальшого розвитку виробництва. А лише вони можуть забезпечити чітку і обгрунтовану перспективу.

Щоб зберегти наявний потенціал і примножити його, потрібні інвестиції. Через випуск додаткових акцій або ж створення спільних підприємств. СП у нас є, до речі, і працює вельми успішно. Та марно сподіватись на солідного інвестора, допоки в Україні відсутня стабільна, приваблива законодавча база, яка гарантувала б безпеку інвестицій, умови стабільного отримання прибутку. Такі проекти в парламенті є, лише незрозуміло, чому їх не розглядають і не приймають.

Розмову вела Ольга ЗОРОВА.

І благословен той,

хто досягнув олімпу визнання. «Мої дорогі, прошу в Бога Його Божественної Благодаті для Вас», — так сердечно вітав переможців VII Міжнародного Рейтингу популярності та якості товарів і послуг «Золота Фортуна» Папа Римський Іван Павло II. Віднині може пишатися своїм героєм і хмельницька земля — почесним орденом «За трудові досягнення» IV ступеня нагороджено голову правління закритого акціонерного товариства «Хмельницьклегпром» Володимира Кулакова.

Ще зовсім недавно, у вересні цього року, наша газета писала про нього: «...заслужений працівник промисловості України, кавалер Золотої медалі «За ефективне управління», дійсний член Східноукраїнської Академії Бізнесу, лауреат міжнародної премії «Золотий Меркурій», член ради клубу лідерів якості України, переможець конкурсу «Людина року» (а віднедавна ще й дипломант та медаліст видання «Золота книга ділової еліти України». — **Авт.**), за кілька останніх років він став не тільки лідером на підприємстві, а й шанованою людиною в галузі, помітною фігурою в національному бізнесі...». Нинішня перемога у найпрестижнішому національному Рейтингу «Золота Фортуна» доводить, що ми не були голослівними. А найпереконливішим аргументом на підтвердження і наших публікацій, і рішення про нагородження орденом є те, що одразу після повернення Володимир Іванович знову поринув у працю засукавши рукави, зібравши в кулак волю, напружуючи розум, не шкодуючи таланту і здоров'я. Очолювана ним хмельницька швейна фабрика вже тепер претендує на європейське підприємство ділової досконалості та якості. Просто на очах піднімається «з дна» летичівська швейна фабрика, яка нещодавно увійшла до об'єднання «Хмельницьклегпром» і в яку менш ніж за півроку інвестовано понад 670 тисяч гривень (і це лише половина того, що заплановано зробити).

Розуміємо, що Володимиру Івановичу ніколи роздавати святкові інтерв'ю, тому ми звернулися до нього з єдиним запитанням:

— Яке почуття сповнювало вас, коли вам вручали таку високу нагороду?

— Гордість. За своїх людей, які так важко і так самовіддано трудяться ось тут, у цехах нашої фабрики. За себе, що мені вдається досягти успіхів у справі мого життя. За усіх присутніх у ті хвилини в залі —таких само працьовитих, талановитих, гідних. За увесь наш народ, за всю Україну, яка справді має ким пишатися...

«...люди невіддільні від їхніх справ. Кожна епоха висувала своїх героїв, головних дійових осіб, які формували її образ, робили вирішальний внесок у все, чим вона входила в історію. З цього вічного коріння нашого великого роду продовжує живитися могутнє древо нації, отримує нові імпульси її творче, конструктивне, державотворче начало...». Важко не погодитися зі словами Президента Леоніда Кучми, під патронатом якого і відбувався Рейтинг «Золота Фортуна». З таким потужним кадровим потенціалом Україні XXI століття бути.

Наталія КОБЕРНИК.

Найперше — побороти рабів у своїх душах

Ментальність українців мають змінити структури громадянського суспільства

Опозиція: точка зору

(Початок на 3-й стор.).

На жаль, сьогоднішній владний режим зацікавлений у протилежному. Тому так ретельно руйнується свобода слова. Тому суд намагаються поставити під тотальний контроль президентської «вертикалі», зліквідувавши залишки його незалежності.

Тому пересічний український громадянин змушений сприймати на віру все, про що йдеться у програмі УТН (іншої думки йому здебільшого, особливо у провінції, почути немає звідки). Тому він, цей громадянин, з охотою віддасть 10 гривень інспекторові ДАІ, й ніколи не піде доводити своєї правоти в суд (нехай навіть він ніколи не здійснював порушення, яке йому інкримінують. Однак у нашому суді він нічого довести не зможе).

Громадянин, поставлений у такі умови, — дуже зручний. Він ідеально надається для маніпуляцій. Він усе стерпить і буде радий, коли вряди-годи з ним поділяться дещицею з вкраденого у нього ж таки. І, найголовніше, він ніколи не боротиметься ані за свободу слова, ані за право обстоювати свої інтереси в незалежному суді. Він просто не розуміє потенційного значення цих речей для себе особисто. Так людина, призвичаєна жити в вогкості й темряві, може вже й не прагнути свіжого повітря й світла, бо давно забула, які вони...

А проте мене мучить інша думка. Нехай за помахом палички чарівника ми одного чудового дня отримаємо свободу слова й незалежний суд. Чи готові будуть люди, єдиною метою яких є сьогодні кусень хліба, скористатися з цих благ?

Я багато їжджу Україною, зустрічаюся з тисячами людей. І скрізь лунає стогін: «Влада повинна дбати про нас».

Безумовно, повинна. Особливо тоді, коли йдеться про літніх, немічних і тих, хто тільки обирає дорогу життя. Але ці слова з вуст здорового чоловіка в розквіті літ викликають у мене відчутне неприйняття.

Адже вони — це на генетичному рівні сприйнята заповідь радянського патерналізму: не треба нікуди рипатися й висовуватися. Про тебе подбають. А вистромиш надміру голову — її знесуть з пліч.

Утім, така настанова — зовсім не радянський винахід. Пригадаймо німецьке «фюрер думає за нас». Усе це, очевидно, йде ще від того давньоримського раба, який міг мріяти лише про зайву миску юшки за ту саму працю (варіант — про стільки ж юшки, але за працю трохи легшу). Спартаки, звичайно, теж у тій історії траплялися, але радше як виняток, і їхні виступи придушували, використовуючи тих-таки рабів...

То чи маємо шанс щось серйозно змінити в нашому суспільстві, поки ментальність нашого народу залишається рабською? Поки гасло «держава повинна подбати про мене» не поступиться місцем іншому гаслові «держава повинна створити всі умови для того, щоб я міг зреалізувати свій хист, свої здібності»? Запитання більш як риторичне.

Чи намагається сьогодні наша держава, яка володіє величезною (і в певних випадках досить ефективною) пропагандистською машиною, хоч трохи вплинути на цю ситуацію? Таких кроків можна було б очікувати, бо й сам Президент колись казав: повинні подолати залишки радянської ментальності. Та й начебто проголошений курс на ринкові реформи вимагає того ж...

А проте нічого в цьому напрямі не робиться. Радіо, телебачення й таблоїди рекламують аж ніяк не ідеї. Вони рекламують людей. Переважно того чоловіка, під чиїм патронатом виходять. У другу чергу — людей з «почту, який робить короля». Потім — усілякі «іконостаси» лауреатів різноманітних «рейтингів» і «фортун». Позаяк люди ці в масі своїй не є надто яскравими — атмосфера сірості над нами дедалі згущується.

А психологія рабства, патерналістська ментальність як панували, так і досі панують. Мало того, вони проникають дедалі глибше — бо людина судомно тримається за робоче місце. Нехай зарплатні не платили вже рік, але, може, колись і заплатять. А сусіді-безробітному не заплатять уже ніколи...

Отже, ментальність українців мають змінити структури громадянського суспільства — партії, громадські організації, творчі й професійні спілки. Більше цього зробити немає кому. І сьогодні це завдання для них — напевно, головніше, аніж навіть змагання за владу. Бо за тим, як буде вирішено це завдання, й судитимуть нас майбутні покоління.

Анатолій МАТВІЄНКО,
народний депутат України.

«Не чекай, не мовчи...»

Акції

Початок постчорнобильської ери Партія зелених України разом з «Таврійськими іграми» відзначила благодійною акцією «В майбутнє без Чорнобиля». Шоу і танці в день закриття ЧАЕС —символ трагедії українського народу та жахливий пам'ятник людської нерозсудливості? «Це не свято, не поразка, а початок нового відліку часу», — відповідає на закиди лідер зелених Віталій Кононов.

Зелені прагнули розтлумачити молоді доступною для неї мовою рок-музики, витвореною музикантами груп "Брати Карамазови», «Воплі Відоплясова», «Грін Грей», «Друга ріка», «Плач Єремії» та «Скрябін», важливість такого кроку держави і, звісно, скористатися нагодою показати себе перед наступними парламентськими виборами. «Скрябін» презентував новий кліп «Чорнобиль forever» (назавжди), який хлопці знімали, до речі, за 100 метрів від зруйнованого 4-го реактора. У пісні йдеться про те, що після закриття самої станції Чорнобиль озиватиметься ще дуже й дуже довго: «Не ламай, не пиляй, не рубай гілку, на якій сам сидиш, не чекай, не мовчи — хто мовчить, дочекається-таки біди!»

Для молоді, що зібралася в столичному Палаці спорту, вміло (музично й політично) зрежисоване шоу стало справді не святом і не поразкою, а звичайнісінькою дискотекою. Щоправда, різали око моторошні кадри перших днів після аварії на велетенському екрані. Але хтось на них просто не дивився, а в кінці концерту, на радість наелектризованій публіці, їх узагалі вимкнули і голос Олега Скрипки: «Насправді це дуже серйозно!» — потонув у танцювальному порві.

Спочатку акцію з нагоди закриття ЧАЕС планувалося провести в Лондоні за участю українських та зарубіжних музикантів з трансляцією на Європу. Однак попередні домовленості зірвалися: теза «закордон нам не допоможе» підтвердилася для України ще раз. На жаль, це дуже серйозно!

Юліана ШЕВЧУК.

Рудаков запрошує гостей утретє

Либонь, немає сенсу давати якісь характеристики видатному українському воротареві, у минулому — гравцеві київського «Динамо» і національної збірної країни, багаторазовому чемпіону і володарю Кубка СРСР, віце-чемпіону Європи, володарю Кубка кубків і Суперкубка УЄФА Євгенові Рудакову. Впродовж багатьох років після завершення кар'єри гравця Євген Васильович тренував футбольну зміну. Йому дуже знайома ця неспокійна публіка. Отож не дивно, що у столиці України ось уже втретє (з 23-го по 29 грудня) відбудеться міжнародний юнацький турнір для 15-річних футболістів на приз саме Євгена Рудакова.

Цього разу до Києва збираються команди з Молдови, Білорусі та з багатьох регіонів України. Матчі відбуватимуться на полях РВУФК (вул. Матеюка, 4, станція метро «Лісова»).

Приємно, що є багато людей, які безкорисливо вкладають у ці змагання кошти і серце, аби вони пройшли на найвищому рівні, щоб запам'яталися юним футболістам надовго. До речі, майже всіх учасників чекають прекрасні призи і сувеніри.

Серед друзів турніру — ЗАТ «Сталь» (Олег Олексевич), фірма «Барі» (Сергій Вєсєлов), торгова марка «Княжий град» (Павло Скітьов), ПФ «Простір» (Олександр Стефанський), АТЗТ «Інтер-Контакт» (Олексій Гончаров), банк «Базис» (Арсен Аваков), УФІ (Олег Шкрьоба), адміністрація Московського району столиці, федерація футболу Києва.

Але виокремимо головного спонсора — компанію «Салюс». Її генеральний директор Ігор Челомбитько ще й президент турніру за сумісництвом. Свого часу Ігор Васильович доклав чимало зусиль, щоб у Києві з'явився дитячий футбольний клуб «Сталь». Мета закладу — вирощувати «зірок» для українського футболу. Однак головне — залучити до занять улюбленою грою якомога більше дітей, які живуть не в розкошах. Для особливо обдарованих у київському районі «Теремки» планують відкрити футбольний ліцей. Там маленькі футболісти мешкатимуть, навчатимуться, харчуватимуться. Адже сьогодні декому з них доводиться долати з дому на тренування відстань у 50 кілометрів. Є багато бажаючих з регіонів України потрапити до цього закладу. Та це, як кажуть, тема окремої розмови.

Суддівську колегію змагання на приз Євгена Рудакова очолить відомий арбітр з футбольної династії Балакіних — Олександр Миколайович.

— Ідею проведення такого турніру, — розповідає Ігор Челомбитько, — підказав Леонід Григорович Кривицький — заслужений тренер України, який сам у минулому грав у відомих клубах. Коли став наставником, очолював юнацькі збірні України. А його підопічні з міста Первомайська, що на Миколаївщині, були чемпіонами республіки і вигравали всесоюзні турніри на призи клубу «Шкіряний м'яч» серед спецклубів. Нині він президент ДЮФК «Сталь». Майже сорок років товаришують Кривицький і Рудаков. Коментарі, гадаю, зайві.

З кожним роком збільшується кількість учасників нашого турніру. Тепер від бажаючих немає відбою. Та ці змагання лише епізод великої справи допомоги дітям. Вони — наше майбутнє. І що більше людей зрозуміють це і вкладатимуть кошти та душу у справу, то швидшими темпами розбудовуватиметься наша держава...

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

На знімку: Ігор Челомбитько та Євген Рудаков.

Фото автора.

Редактор номера Світлана ПИСАРЕНКО.
Редколегія: Олександр БІЛИК, Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Віталій ЖЕЖЕРА, Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, Віталій СУДДЯ.
Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописи не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Загальний тираж 179041.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.

Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України».

Зам. 0311233.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса ВР України: 01008, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 446-91-37, 441-89-34, 441-89-44; телефакс — 449-85-62.
E-mail: sekret@golos.relc.com

Засновник і видавець – Верховна Рада України